

Franjo Carev

NAGOVJEŠTAJ MISNOG SLAVLJA NEDJELJOM I BLAGDANIMA

"Pozdravivši narod (na početku misnog slavlja), svećenik - ili drugi podesan službenik - može vrlo kratko uvesti vjernike u misu dana" (Opća uredba Rimskog misala br.29).

Taj opći propis misala puno se puta u praksi pretvori u "jednu od nekoliko propovijedi" za vrijeme misnog slavlja. Da bi predvoditelji misnog slavlja mogli bolje ući u ideju vodilju misnog slavlja pojedinih nedjelja i blagdana preko svetopisamskih čitanja, iznijet ćemo ovdje kratke misli koje mogu poslužiti kao nadahnuća za slični "nagovještaj" koji će pomoći vjernicima da se saberu i djelatno sudjeluju u otajstvu i posebnostima toga dana ili liturgijskog vremena.

Druga uskrsna nedjelja - "A"

"Kad ptice lete, lete u jatima", kaže engleska poslovice. Jate se ptice, jate se ostale životinje, jate se i ljudi. U društvu se čovjek osjeća sigurnijim i zaštićenijim, pogotovu, ako zaprijeti pogibao.

Takvom se pokazivala i prva kršćanska zajednica. Njezini su članovi mogli nadživjeti stoga što su bili prožeti osjećajem zajedništva. Sve im je bilo zajedničko, u materijalnom i u duhovnom smislu. Imali su istu nauku, zajednički su pribivali euharistijskom slavlju - lomljenju kruha, skupa su molili. Ti su stupovi prvu kršćansku zajednicu podržavali u životu i omogućili joj da se održi.

U zajednici s kršćanskom braćom možemo lakše svladati sumnje kao što ih je svladao "sumnjivi" apostol Toma (Iv 20,19-31). I nama je to poticaj da gajimo zajedničku molitvu, da skupno prisustvujemo nedjeljnoj misi i da budemo odgovorni jedan za drugoga.

Za ono što u tome nismo uvijek bili na visini, ponizno molimo u Gospodina oprostnje.

Treća uskrsna nedjelja -"A"

Dva puta se apostol Petar javlja za riječ u današnjem misnom slavlju. Najprije u govoru na blagdan Pedesetnice, kad je javno osudio one

koji Isusa osudiše na smrt. Uza sve zle slutnje, on nije mogao da ne govori. Naglasio je: Isus nije smio ostati u grobu da osjeti trulež. Treba uzeti ozbiljno svoj kršćanski poziv: Spašeni smo Kristovom otkupnom smrću, dok Kristovo uskrsnuće ima pothranjivati našu nadu da ćemo jednom s Kristom vječno uživati.

Dvojica učenika vraćali su se razočarani iz Jeruzalema u Emaus. Tek u razgovoru s Isusom koji im je tumačio pisma i lomio s njima kruh, oni ga prepoznaše. Hvatao se mrak. Živnula im je vjera, i oni se vraćaju natrag k svojim.

Noć sumnje pada na tolike današnje ljude, koji su izloženi napasti da napuste Crkvu. Čuju objekcije slijeva i zdesna, od onih koji ne vjeruju i koji bi ih htjeli povući za sobom na stramputicu. Moramo uvijek biti svjesni da smo ranjiva bića. Zbog te svoje ranjivosti ponizno se pred Gospodinom molimo za oprostjenje:

Četvrta uskrsna nedjelja -"A"

Alegorija o dobrom pastiru bila je dobro poznata prvim kršćanima. Vidimo je na slikarijama, mozaicama i sarkofazima, već u katakombama. Ova je nedjelja nazvana "nedjeljom Dobrog pastira". Papa Pavao VI. odredio

ju je kao nedjelju svećeničkih zvanja. Nadahnuo se na Isusovim riječima:

"Molite gospodara žetve da pošalje poslanikâ u svoju žetvu."

Valja moliti za nova svećenička zvanja, no treba moliti i za svećenike koji sada vrše svoju službu, izloženi starim i novim kušnjama. Dobro je moliti i za svećenike koji su napustili svoju službu, srušeni pod njezinim teretom.

No, dok molimo za svećenička i redovnička zvanja nemojmo odgoniti Božje pozive od naših obitelji sa željom da oni budu upućeni na druge adrese. Ne budimo uskogrudni, nastojeći pošto poto da naše obitelji budu od te nezgode pošteđene.

Pomažimo svećenike u njihovoj službi, materijalno i moralno. Oni nose na ramenima čitavu vjersku zajednicu. I oni su potrebni potpore svojih vjernika.

Ako smo na bilo koji način zastranjivali s prave staze, molimo u Dobrog pastira oprostjenje moleći zajednički *Ispovijedam se ...*

Peta uskrсна nedjelja - "A"

Teško je biti beskućnik. To je osjetio sam Spasitelj a s njime skupa i njegovi učenici. No, kad se dođe na posljednju stanicu ovozemnoga života, kamo tada? Isus uvjerava učenike: U domu nebeskoga Oca ima mnogo stanova. Očev dom i počivanje na krilu nebeskog Oca - centralna je misao današnjega bogoslužja.

Bog nije neki stvoritelj udaljen od ljudi. Nije ni apstraktna sudbina. On je ljubezni otac. U euharistiji koju slavimo prisutan je uskršli Isus koji je naš Put kojim idemo Ocu, istina koja ne vara, životna snaga koja nas neće nikada izdati.

Već smo predbilježeni za jedno stanarsko pravo u kući nebeskog Oca. Na to računajmo svakoga dana. Svako zaboravljanje sobom nosi nered u našu nutrinu.

Svjesni svojih propusta, molimo iskreno u Gospodina oproštenje:

Šesta uskrсна nedjelja - "A"

Isusove riječi na Zadnjoj večeri pale su na srce Apostola kao melem: "Neću vas ostaviti sirotama!" Isus obećava poslati Duha Tješitelja/Branitelja.

Duh Sveti, nadahnitelj života, i grijeh ne idu skupa. Davao i sveta voda, kaže se, jedno od drugoga odudaraju. To znači da ne bismo smjeli s jedne strane biti skloni slušati Božju riječ i činiti pokoje dobro djelo a s druge ostati kod svojih neurednih navika.

Da euharistijko slavlje obavimo što radosnije, očistimo svoje srce moleći za oproštenje grijeha:

Sedma uskrсна nedjelja - "A"

Pogledamo li oko sebe, svi putuju i kao da nemaju vremena baciti pogled u same sebe i zapitati se: Da li sam ja zadovoljan sa svojim duševnim stanjem? Nisam li možda u pameti isprevrtao vrednote? Kako gledam na budućnost? Tome se u prijašnja vremena doskakalo duhovnim vježbama ili misijama.

Apostoli su s Majkom Božjom obavili devetnicu Duhu Svetomu iščekujući njegov silazak na svetkovinu Pedesetnice, tj. blagdan Duhova. U odnosu na Isusovo uskršnuće i uzašašće, u predaji možemo razliko-

vati dva načina otajstva Uzašašća: Isusovo nevidljivo uzvišenje u Uskrsnuću i njegovo vidljivo očitovanje na Maslinskom brdu. Isus je s desne Očeve, tj. on s njim dijeli vlast i saopćava Duha za kojim žarko čeznemo.

Križa energije ljudima zadaje velike brige. Plaše se da ne bi ponestalo energije. Srećom imamo duhovnu energiju, vrelo kršćanskoga života. Imamo Duha kojega je Isus poslao od Oca. Spremajuci se za svetkovinu Duhova, otvorimo svoja srca Bogu. Površna priprava pokazuje naš nehaj i samodostatnost. Pokajmo se stoga i molimo:

Duhovi - Nedjelja Pedesetnica

"Ljubav je Božja izlivena u našim srcima po Duhu Svetomu koji nam je dan!" Tim riječima Pavao sokoli Rimljane, ali i nas ovdje okupljene.

Prije prestrašeni apostoli, netom primiše Duha Svetoga, počеше svjedočiti za Gospodina Isusa i propovijedati njegovo evanđelje. I svijet se počeo preobraćati. Prezreño i progonjeno kršćanstvo poče osvajati rimski svijet: ljude, narode, ustanove.

Duh Sveti je na poseban način bio na djelu u počecima Crkve. No, on djeluje i danas. Možda i više nego jučer. Budimo otvoreni na dašak Duha Svetoga. On je "slatki gost duše". Ako ima u nama nešto što se tom Gostu ne sviđa, pokajmo se za to i molimo:

Presveto Trojstvo - "A"

Završili smo pouskrsno vrijeme i započinjemo liturgijsko "vrijeme kroz godinu". Na početku toga vremena Crkva je postavila svetkovinu Presvetog Trojstva. I to s punim pravom. Kršteni smo u ime presvetoga Trojstva, a dok smo bili mala djeca majka nam je često uzimala našu ručicu da bismo na čelu napravili znak križa uz riječi: "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga."

Tako je naš tjelesni i duhovni život obilježen tajnom trojedinoga Boga. Nažalost, mi malo svraćamo pažnju na tu duboku tajnu naše vjere i na njezino značenje za naš vjernički život. A baš bismo to morali činiti u doba, kad se na veliko psuje ime Božje za što je u Starome zavjetu bilo određeno kamenovanje na licu mjesta.

Molimo svi zajedno za oprostjenje grijeha svojih i svega čovječanstva:

Tijelovo - Svetkovina Tijela i Krvi Gospodnje - "A"

U mnogim krajevima kugle zemaljske ljude muči problem kruha i vode. To je za njih pitanje života i smrti. Kruh i voda za ljude je znak blagoslova. Osamljene i napuštene ljude u razvijenim zemljama muči glad i žeđ za ljubavlju, skrbi, poštovanjem, zajedništvom.

U presvetoj euharistiji Isus nam nudi prvorazrednu duhovnu hranu. Na danšnji blagdan probudimo svoju vjeru u Isusa prisutna u ovoj euharistijskoj žrtvi i hrani kojom postajemo dionici=pričesnici ove neizmjerne žrtve.

Isus veli: "Tko bude blagovao moje tijelo i pio moju krv, ostaje u meni i ja u njemu." Koliko na to mislimo? Trebali bismo imati za to istančan osjećaj. Za sve što na tom području nije bilo u redu, pokajmo se i od srca molimo:

Uzašašće -"A"

Svaki je rastanak bolan. Slično je bilo i između Isusa i njegovih učenika. Isus ih je tješio ukazivanjima poslije uskrsnuća. No, ni ta ukazivanja nisu bila određena kao trajni događaji. Isusovo uzašašće na nebo označava završetak Isusovih javnih očitovanja učenicima.

Sva četiri evanđelista obrađuju prizor Isusova uzašašća na nebo. Ipak, Luka odskače slikovitim opisom. Na Lukinu slikovitom prikazu nadahnuti su brojni slikari koji taj otajstveni događaj pokušavaju predočiti u bezbroj varijanti.

No, iako se Isus prestao vidljivo ukazivati, on je i dalje prisutan u svojoj Crkvi na nevidljiv način. On sa svojom Crkvom kroči svim stazama ovoga svijeta kroz sve krajeve i kroz sva vremena.

Vjerujemo da je i ovdje među nama otajstveno prisutan. Da bismo što dostojnije proslavili njegov slavni ulazak u nebesku slavu i našu proslavu zajedno s njime, ubrojimo se među grešnike i molimo za oprostjenje:

Svetkovina Presvetog srca Isusova

"Danas se našim očima pruža Božji znak pun obećanja: Presveto Isusovo srce iznad kojega strši križ i sjaji u plamenom moru. Na tom znaku mora se zasnivati sva naša nada i iščekivanje spasenja." Tim

riječima papa Lav XIII. posvećuje naše 20. stoljeće i čitavi svijet Presvetom Srcu Isusovu.

Na jednoj ikoni Marije Magdalene koja se nalazi u muzeju firentinske Akademije stoji natpis: "Vi koji obično griješite, nemojte očajavati. Po mojem primjeru potražite sklonište u Bogu!"

Nemojmo ni mi, ni u kojem slučaju, očajavati nego s punim pouzdanjem obraćajmo se Srcu Isusovu. Učinimo to i sada zajedno moleći:

Jedanaesta nedjelja "kroz godinu" - "A"

Apostoli su poslani evangelizirati čitavi svijet iako nisu imali ništa osigurano. U Božjoj žetvi trebaju mnogi radnici. Isus je odabrao Dvanaesticu a oni su dalje prenosili obavezu evangelizacije svijeta na svoje učenike i nasljednike.

Prvotna evangelizacija odvijala se usmeno, od usta do usta, od srca k srcu. Tako je nastala usmena predaja koja je stvorila i napisane svete knjige koje sačinjavaju Sveto pismo Novoga zavjeta.

Uza sve to što su Isusovi učenici upotrebljavali ljudsku riječ da izraze neizrecivo Božje otajstvo, mi preko tih riječi dolazimo do onoga što je Bog kanio reći. Kažemo da je to "sveto" pismo jer je u njemu objava Boga koji je jedini svet i koji je svojim Duhom bdio da se u te knjige ne uvuče krivovjerstvo i idolopoklonstvo.

I na današnjem bogoslužju navijestit ćemo čitanja iz Svetoga pisma. Prihvatimo ga kao Božji govor nama ovdje okupljenima. Zbog toga najprije očitstimo svoja srca u skrušenom priznanju da smo grešnici:

Dvanaesta nedjelja "kroz godinu" - "A"

U današnjem bogoslužju Spasitelj nam dvaput govori: "Ne bojte se!" Imamo razloga da budemo odvažni i onda kad se govori o ponovnoj evangelizaciji naše "stare" Evrope. Budimo odvažni u tom smislu da naša vjera pruža dovoljno jamstva u konkretnom životu.

Da li smo mi još uvijek dovoljno odvažni? Posebno u kriznim slučajevima kad treba podnijeti žrtvu za svoju vjeru? Da li se stidimo priznati javno da smo vjernici? Na početku ovoga misnog slavlja ponizimo se pred Gospodinom zbog svojih slaboća i kolebljivosti te molimo oprostnje:

Rođenje sv. Ivana Krstitelja

Svetac, kojemu rođenje danas svetkujemo, ubrojen je među velikane ljudske povijesti. Isus o njemu reče: *"Između rođenih od žene nije ustao veći od Ivana Krstitelja"* (Mt 11,11). Uza svu svoju veličinu, Krstitelj se nije ustrčivao javno posvjedočiti da nije dostojan odriješiti obuću Gospodinu Isusu kome je želio pripremiti put.

A nije bio slabić i bojažljivac. Opomenuo je i samoga kralja Heroda i to ga je koštalo života, ali nije se pokolebao. U mraku tamnice i osobne sumnje zanimalo ga je samo jedno: Da li je Isus Nazarećanin pravi poslanik Božji, ili treba drugoga čekati?

Mi smo na početku ove misne žrtve i pripremamo put Isusovu dolasku među nas. Molimo Preteču da bude s nama na tom putu, a ubrojimo se među grešnike da bi ova žrtva bila Bogu ugodnija i svima nama korisnija:

Sveti Petar i Pavao

Među mnoštvom heroja ljudske povijesti, počasno mjesto zauzimaju dvojica koji stoljećima plijene vjerničke duše. To su osnivači Rimske crkve kojih svetkovinu danas slavimo. Slaveći svetkovinu sv. Petra i Pavla stavljamo se pod njihovu zaštitu, ali istovremeno gledamo u njima i uzor vladanja u teškim životnim iskušenjima.

U njihovim su rukama ključevi kraljevstva nebeskoga i knjiga Božje objave i Božjih pouka. Zbog toga su i jedan i drugi naši učitelji i zagovornici. Pa i u pokajanju i obraćenju. Petar je javno zatajio svoga Gospodina i Učitelja, a Pavo progonio Crkvu Božju. Ali su se obojica obratili i postali stupovi Crkve. To je i nama putokaz i sidro nade. Zbog toga, puni pouzdanja, molimo Gospodina za oprostjenje grijeha.

Trinaesta nedjelja "kroz godinu"

"Propovijedaj riječ, pristupaj k vjernicima bilo da im je zgodno, bilo nezgodno; kori, prijeti, opominji u svoj strpljivosti i u svakoj vrsti pouke!" (2 Tim 4,2). Tim riječima je sv. Pavao upućivao mladoga biskupa Timoteja. U tim riječima stoje opomene i za svećenike i za vjernike. Svatko ima svoj dio odgovornosti. Svećenikova je ozbiljna dužnost svetopisamsku poruku primjenjivati na situaciju konkretne kršćanske zajednice, a vjernici ga moraju slušati kao tumača Božje volje i Božjega zakona.